

GAZETA ŁÓDZKA

Sroda, 28 Lutego 1917 r.

ORGAN NARODOWY.

Rok VI. — № 57.

Założyciel i wydawca Jan Grodek.

PRENUMERATA w ŁODZI WYNOŚ:

Rocznie rb. 7.20, półrocznie rb. 3.60, kwartalnie rb. 1.80 miesięcznie 60 kop.

Wychodzi codziennie popołudniu.

Redakcja i Administracja — Przejazd 8. Administr. otwarta codz. od 9 do 7 wiecz. w niedziele i święta od 12 rano.

Redaktor przyjmuje interesantów w sprawach redakcyjnych od 10-jej do 2-jej.

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca. — Rękopisy bez zastrzeżenia honorarium uważa się za bezpłatne.

OGŁOSZENIA.

Nadestawszy proszę i wśród tekstu za wiersz pelt (lub jego miejsce) 50k; reklamy za tekst 20 k; zwycięstwa 15 k nekrologia 20 k; ogłoszenia drobne 2 kop. za wycis.

Każde ogłoszenie najniżej 20 kop

TEATR WIELKI

Początek o godz. 7 min. 30.

Sprzedż biletów w kasie Teatru Wielkiego od 11 r. do 1-1 od 3 do końca przedstaw.

Dziś trzeci i ostatni gościnny występ „Rozmaitości” „Eskapada” kom w 3-ach akt. G. Trarieux'a.

Udział biorą: Lubicz Sarnowska, Pi-chorówna, Weryho, Lorenz, Bogus-lawska, Junosza-Stępowski, Owerło, Roland, Różycki i inni.

Z parlamentu Rzeszy.

Na wczorajszym posiedzeniu parlamentu obecni byli między innymi szef gabinetu marynarki, admirał v. Müller i poseł austriacko-węgierski, ks. Hohen-

Kontynuowane było pierwsze czytanie etatu, a w związku z nim prowadzone obrady nad projektami podatkowymi.

Kanclerz Rzeszy przemawiał w następujące słowa:

Gdy żołnierze nasi stoją w rowach szarżach pod ogniem huraganowym, a nasze łodzie podwodne z pogardą śmierci przebiegają morze, gdy nie powinniśmy pracować nad niczym innym, jak tylko nad wyrobem dział i amunicji, nad produkcją artykułów żywnościowych i słuszym ich podziałem, wśród tej najbardziej spotęgowanej walki o życie i przyszłość Rzeszy naszej, istnieje jedno tylko pragnienie dnia „walczyć i zwyciężyć”. Uchwalenie nowych kredytów wojennych przez olbrzymią większość zapowiedziało wszemu światu nasze nieodwołalne postanowienie walki, dopóki nieprzyjaciele nie będą gotowi do pokoju. Jakkolwiek dla przyszłości naszej rozstrzygającym jest zagadnienie, jak pokój ten wyglądać będzie, to jednak uważam za przedwczesne, bym ze swej strony miał brać udział w dyskusji nad tą sprawą. Politycy nieprzyjacielscy swemi nadmiernymi zapewnieniami dopięli tylko tego, że siebie i swe narody coraz głębiej uwikłali w wojnę. Przykład ich nie zachęca mnie. To, co mogę powiedzieć, mówiłem wielokrotnie: zakończyć wojnę trwałym pokojem, gwarantującym nam odszkodowania za wszelkie poniesione trudy i zapewniającym istnienie i przyszłość silnych Niemiec, oto cel nasz.

Dzisiaj idea narodowa przenika wszystkie warstwy narodu i skupia nas w nierozłączną, jedność. Przekonanie o wartości ustroju monarchistycznego również rozpowszechniło się wśród narodu naszego szeroko i głęboko. Lloyd George i Briand opowiadają światu, że pragną wyswobodzić naród niemiecki. Jeżeli mamy wyswobodzić się z czegoś, sami postaramy się o to. Jednocześnie nasze położenie geograficzne przypomina nam ustawicznie słowa Fryderyka Wielkiego: „Toujours en vedettes”. — Wiemy jednak również, że monarchia opiera się najpewniej na miłości wolnego człowieka. Na tem oparta jest niemiecka idea cesarska, jak również idea królestwa pruskiego.

Nasza propozycja pokojowa

znalazła żywy odzew w państwach neutralnych. U nieprzyjaciół naszych zawzięta żądza wojny potężniejsza była niż wolanie narodu o pokój. Odpowiedź

ich była ostrzejszą i wynioślejszą, niż ktokolwiek mógł się spodziewać. Odmowa jedynie wzmocniła nasze przymierza i nasze prądy. Naród niemiecki jest jednomyślniejszy niż kiedykolwiek. Na przeciwników naszych spada jedynie wina za dalsze prowadzenie rozlewu krwi. Naszą blokadę morską uzasadniłem 31 stycznia w komisji budżetowej. Na naszą notę ówczesną otrzymaliśmy od państw neutralnych odpowiedzi z zastrzeżeniami i protestami. Będziemy wedle możliwości łagodzić trudności, jakie stąd wynikają dla państw neutralnych, jakkolwiek nie ulega najmniejszej wątpliwości, że trudności te w pierwszej linii spowodowane zostały przez brutalną tyranię morską Anglii. Chcemy niszczyć i będziemy niszczyli ten ucisk. — Naszym nieodwołalnym postanowieniem jest bezwarunkowo osiągnięcie celu blokady. I nadejdzie czas, gdy państwa neutralne będą nam za to wdzięczne.

O krok dalej niż pozostałe państwa neutralne postąpiły

Stany Zjednoczone Ameryki.

Prezydent Wilson, przyjąwszy naszą notę, zerwał nagle stosunki dyplomatyczne. O powodzie, nie otrzymałem żadnego oficjalnego doniesienia. Ta forma zerwania stosunków dyplomatycznych pomiędzy dwoma mocarstwami, które żyły ze sobą w pokoju, jest bezprzykładną w dziejach świata. Wobec braku jakichkolwiek dokumentów, zdany jestem na doniesienia Biura Reutera w sprawie orędzia Wilsona do kongresu. Jeżeli doniesienia te mają być prawdziwe, to muszę stanowczo zaprotestować przeciwko niemu. Zawsze wysoce ceniliśmy przyjaźń Stanów Zjednoczonych, jako spuściznę po Fryderyku Wielkim. Wszelako sam prezydent Wilson, który jeszcze na krótko przed wojną, jako najlepszy zwyczaj w myśl prawa międzynarodowego uznał, iż obu stronom, walczącym w Meksyku, zostaną wstrzymane dostawy amunicji, bardzo szybko zmienił swój pogląd. Muszę odeprzeć również zarzut, iż cofnięcie naszych zapewnień zbyt dotknęło honor i godność Stanów Zjednoczonych. Oświadczyliśmy wyraźnie, że te nasze zapewnienia związane były z bardzo ważnymi zastrzeżeniami.

Kanclerz Rzeszy odczytuje odnośne ustępy noty z 4-go maja.

Pomiędzy tą naszą notą, a notą amerykańską z 4 maja, zachodziła tak głęboka różnica, iż nikt nie mógł wątpić w istotny stan rzeczy i nikt nie mógł się dziwić, gdy 31 stycznia stwierdziłmy, że 9 miesięcy po owej wymianie not nie została przywrócona wolność mórz i, że musieliśmy wyciągnąć stąd konsekwencje.

Mówiono, że Anglia niszczy jedynie, możliwe do zastąpienia wartości gospodarcze, my zaś nie zastąpione życie ludzkie. Różnica ta polega jednak tylko na tem, że Ameryka uległa żądaniom Anglii.

Co stałoby się, gdyby Ameryka przykładała tę samą wartość do niezakłóconej komunikacji z Hamburgiem i Bremą, co do komunikacji z Anglią?

Zerwanie stosunków z nami oraz usiłowania połączenia państw neutralnych przeciwko nam, nie odniosły pożądanego wyniku. Żałujemy tego zerwania. Lecz gdy nasza uczciwa propozycja pokojowa natrafiła na ostrą i sztydzą odmowę, nie ma dla nas powrotu, lecz tylko naprzód. Ze Anglia nieograniczone stosowanie broni podwodnej uzna za najwyższe przestępstwo w dziejach świata, było do przewidzenia. Prawo międzynarodowe, według jej zdania, obowiązuje wszystkich, zaś Anglia o tyle tylko, o ile to leży w jej interesie.

Nasza wojna podwodna

jest odpowiedzią na angielską blokadę głodową. Blokadę tę prowadziła Anglia według starego wzoru. Południowo-afrykańskie obozy koncentracyjne, które po wsze czasy będą plamą hańby w dziejach Anglii, a które według słów własnych Lloyd George'a pochłonięły życie 15 do 16,000 żon i dzieci burów. Oto pierwowzór wojny ogładzającej przeciwko nam. I my również mieliśmy być pokonani za pomocą cierpień żon i dzieci naszych. To właśnie Anglia od początku spychała naród po narodzie do wojny. Nam nie pozostawało nic innego, jak tylko postąpić w myśl zasady: Na grubą kłodę potrzebny gruby klin. Poza tem Anglia, zdaje się, poznaje obecnie niebezpieczeństwa, grożące jej ze strony wojny podwodnej.

Sukcesy dotychczasowe

przechodzą znacznie oczekiwania marynarki naszej. Blokada morską trwa od czterech tygodni. Początkowo złagodzona ją na korzyść państw neutralnych. Również wiele łodzi podwodnych nie doniosło nic jeszcze. Nieprzyjaciele zbyt nisko podają swe straty. Możemy być więcej niż zadowoleni z sukcesów naszych. Nie ogłosiliśmy blokady, lecz tylko ustaliliśmy określony obszar blokady, że poszczególne okręty uchodzą niebezpieczeństwa, rozumie się samo przez się. W niczem to nie zmienia powodzenia ostatecznego. Dzięki niezrównanej brawurze naszych łodzi podwodnych mamy tego zupełną pewność.

Naród w kraju w zupełności usprawiedliwia ufność, wyrażoną w odezwie cesarza z 12 stycznia. We wszystkich swych częściach, w walkach pracach i cierpieniach. Mamy poza sobą ciężką zimę. Wszelako bohaterstwo naszych kobiet i dzieci zniweczyło już teraz angielski plan ogłodzenia.

Od ostatniej mej mowy sytuacja militarna niewiele się zmieniła. Wszędzie

wzmocniły się nasze fronty.

Nasi mężni żołnierze spoglądają z ufnością na swych zwycięskich wodzów. Nasze fronty lądowe gotowe są na wszy-

stko dzięki genialnemu kierownictwu naszego dowództwa naczelnego. Lecz jesteśmy również zupełnie uzbrojeni na froncie wodnym, a nasza broń podwodna w ostatnich miesiącach wzmocniła się olbrzymio. Dążymy tedy z zupełną ufnością ku najbliższym miesiącom. Nasza nieugięta wola, by nie zniesć niczego, co mogłoby nas pohańbić, co mogłoby odjąć nam wolność, prowadzi nas do zwycięstwa.

Po mowie kanclerza.

Następnie przemawiali — dep. dr. Spahn i dep. Scheidemann; ten ostatni omawia pod koniec przemówienia swego nowe projekty podatków, mówi o tem, iż spekulanci uprawiają rodzaj zdrady kraju. Mówca zwraca się następnie przeciwko pruskiemu ministrowi rolnictwa i mówi o gorzkich koniecznościach wobec istniejącej nędzy. Z narodem naszym idziemy przez nędzę i śmierć naprzód i pręmy się w górę!

Kanclerz zastrzega się stanowczo przeciwko osobistym napaściom na pruskiego ministra rolnictwa.

Potem po przemówieniu dep. Wiemera zabiera głos dep. hr. Westarp, (kons), który mówi m. i.: Musimy na przyszłość zabezpieczyć warunki istnienia naszego narodu. Po wojnie nasz handel, przemysł i komunikacja muszą posiadać zdolność konkurencji wobec Anglii i Ameryki. Dlatego też nie mogą ponosić olbrzymich ciężarów wojennych. Potrzebny jest nam kraj do kolonizacji, który musi być utworzony na obszarach krwią naszą zdobytych. Do prowadzenia wojny potrzeba w 1-jej linii kruszców i węgla. Jedno i drugie znajdujemy pod Brieyi Longwy. Port Antwerpski jest bezwarunkowo konieczny dla niezależnienia nas od Anglii. Prusy wschodnie muszą mieć osłonę przeciwko nowej napaści rosyjskiej. Za zatopienie okrętów holenderskich odpowiedzialną jest Anglia, która przeszło dziesiąt wyjechała im w porę. Wobec Ameryki nie można cofnąć się w wojnie podwodnej. Powodzenie napełnia nas ufnością. Zawsze wrogo względem nas usposobiony prezydent Wilson nie wchodzi w rachubę jako pośrednik pokojowy.

Po przemówieniu hr. Westarpa dalsze obrady odłożono do środy na godz. 1 po poł. Posiedzenie zakończono o godz. 5 m. 45.

Kronika polityczna.

Co opowiadają rosjanie?

PETERSBURG, 25 lutego.

Front zachodni: W odcinku Semeni Lieczeniaty, na południe od jeziora Wiśniowskiego, wróg walczył gazami. — Gdy gaz doszedł do naszych rowów, zawrócił, skutkiem zmiany wiatru, do rowów wroga.

padę", wykwintną sztukę pióra francuskiego komedjopisarza Gustawa Tracieuza w przekładzie Kar. Zaleskiego.

Zauważamy, że jest to już ostatnie gościnne przedstawienie „Rozmaitości”.

Ponastępnie bilety w kasie Teatru Wielkiego.

— Teatr Polski (Cegielniana 63).

W piątek d. 2 marca o godz. 8 w. odegrany zostanie w Teatrze Polskim, cieszący się powodzeniem dramat Wyspiańskiego „Wesele”.

— Łódzka Orkiestra Symfoniczna.
Najbliższy koncert symfoniczny Ł. O. S. odbędzie się w poniedziałek, d. 5 marca r. b. w Sali Koncertowej pod dyktando Bronisława Szuica i przy współudziale wielokoncertysty p. Eli Kochańskiego z Warszawy.

Program koncertu zapowiada symfonię „Wesele wiejskie” Goldmarka i Czajkowskiego—Warjacje na temat „Rococo”, które wykona z towarzyszeniem orkiestry p. Eli Kochański.

Bilety są już do nabycia u Friedberga i Koca, Piotrkowska 90.

— 100-ne przedstawienie „Tamtego”

Jak donoszą dzienniki berlińskie w „Residenz-teatrze” w Berlinie, odbyło się setne przedstawienie sztuki Zepolskiej „Tamten”. Sztuka ta w dalszym ciągu cieszy się wielkim powodzeniem i utrzyma się długo na repertuarze tego teatru.

— Peżar teatru w Moskwie.

Z Petersburga donoszą droga na Sawa-

oje, że słynny prywatny teatr Niemiłowa w Moskwie spalił się doszczętnie. Straż wynosiła przeszło milion rubli.

**Introligatorski czeladnik
oraz dziewczyna pomocnicza**
mogą się zgłosić do introligatorni
Zielona Nr. 27.

ANONS!

Niniejszem zawiadamia się Szan. Publiczność, iż **wkrótce** w niżej wymienionych teatrach demonstrowane będzie

ARCYDZIEŁO WSZECHŚWIATOWEJ SŁAWY
Nadzwyczajny dramat w 6-ciu częściach, p. t.

W Syberyjskich katorgach

z głównej amerykańskiej serii „WORLD”, ilustrujący pełne tragizmu i okrucieństw życie zesłańców na Syberji.
(Powyższy obraz cieszył się w Warszawie, w „Palais de Glace” przez szereg tygodni kolosalnym powodzeniem!)

GRAND KINO

Piotrkowska 72.

KINO Ł. O. S.

Sala koncertowa (Dzielnia 18.)

DZIELNA 18. SALA KONCERTOWA DZIELNA 18.

Jutro, dnia 1 marca o godz. 8 wiecz. wykona po raz pierwszy
Chór Oratoryjny w Łodzi oratorium Rossiniego

„Stabat Mater”

z współudziałem solistów warszawskich i Łódz. Ork. Symfonicznej.

Bilety są do nabycia u Friedberga i Koca, Piotrkowska 90.

SZCZEGÓŁY W AFISZACH. SZCZEGÓŁY W AFISZACH.

Bohaterem w całości przeznaczony jest na „Kropkę Mleka”.

Stowarzyszenie Wz. Pomocy Pracowników Handlowych m. Łodzi.
Spacerowa 21.

W sobotę, d. 3-go marca o godz. 8 wiecz. i w niedzielę, dn. 4 marca o godz. 5 1/2 p. p.
dr. juris **EUG. SOKOŁOWSKI**, wygłosi odczyty na temat

„OJCZYŻNA I KONSTITUCJA”

Bilety na pojedyncze odczyty po 15 kop. dla członków stowarzyszeń handlowców i związków robotniczych oraz po 20 kop. dla nieczłonków są wcześniej do nabycia w Stowarzyszeniu. Ilość biletów ograniczona.

Z powodu dalszego podrożenia węgla do wytwarzania gazu, cena gazu ogrzewalnego (do kuchen pieców kąpielowych, żelazek do prasowania, ogrzewania mieszkań, celów technicznych i t. d.) z dniem 1 marca 1917 r. wynosić będzie: przy oświetleniu gazowym w tym samym lokalu zasadniczo

rb. 3 — 0/00 st. sześć.

przy innym oświetleniu „3.30”
z uwzględnieniem zniżek taryfowych, przewidzianych w par. 14 kontraktu z miastem.

Gazownie Miejskie.

Z powodu podrożenia węgla, cena koksu z dniem 1. marca 1917 r. będzie wynosiła rb. 1.75, kop. za hektolitr.

GAZOWNIE MIEJSKIE.

Wypłata wygranych przez państwo gwarantowana.

Doniesienie o szczęściu

Dzięki rozpoczynającemu się ciągnięciu 349 Hamburgskiej Loterii państwowej, może każdy przy małym wydatku dojść do dobrobytu 55020 losów, z podlegających wylosowaniu 100000 losów a zatem więcej niż połowa, będzie napewno wyciągnięta. Już na jeden jedyny Los można w szczęśliwym wypadku wygrać

Miljon marek

Marek 900 000	Marek 250 000
390 000	840 000
380 000	330 000
370 000	320 000
360 000	310 000

oraz posiada loteria specjalne główne wygrane i premje po 500 000, 300 000, 200 000, 100 000, jak również wielką ilość wygranych po Mk. 90 000, 80 000, 70 000, 60 000, 50 000, 40 000, 30 000, 20 000 i t. d.

Ogólna suma wygranych, które w 7-tu ciągnięciach wylosowane zostaną wynosi

Trzydzieście milionów 731.000 Marek.

Urzędowa cena oryginalnego losu do pierwszego ciągnięcia tylko

Mrk. 1.25.

za 1/8 losu

Mrk. 2.50.

za 1/4 losu

Mrk. 5-- za 1/2 losu. Mrk. 10-- za 1/1 los.

Wobec tak małego wydatku i tak nadzwyczajnie pomysłowych widoków wygranej winien każdy zapewnić swój udział przez wystanie przypadającej kwoty przekazem pocztowym. Żądaną część losu należy podać na kuponie przekazu pocztowego lub na oddzielnej karcie pocztowej. Dokładny wykaz wygranych i rozkład następnego ciągnięcia są oznaczone na urzędowym planie, który każdemu zamawiającemu los będzie żądzony, na żądanie może być również z góry gratis wysłany. Urzędowa tabelka wygranych zaraz po ciągnięciu Natychmiastowa wypłata wygranych pod gwarancją wolnego miasta Hamburga. Na nadchodzące ciągnięcie zamówienia nadsyłać najpóźniej do

10 Marca

państw. konces. **AUG. KLEIN**
główniej kolektki
Hamburg 36

BÜSCHSTR. № 7 AH.

Sacharyna

Marka „Dr. Fahlberg”

Najlepszy, Najzdrowszy i Najtańszy
CUKIER

do użytku domowego i kuchni.
L. Glück i S-ka, Piotrkowska 98.

UWAGA: Wobec pojawienia się w sprzedaży falsyfikatów z etykietą identyczną, ostrzegamy Sz. p. p. Klijentów i prosimy o nabywanie towaru bezpośrednio u nas.

Dr. S. Lewkowicz

choroby zewnętrzne, skórne, włosów

Konstantynowska 12

Przyjmuje:

Panów Panie
po g 9-1 i od 6-8 w. || od godz. 5-6 wiecz.

OGŁOSZENIA DROBNE:

Łóżko żelazne rurowe materiał siatkowy kupię Oferty G. L. „Okazja”

Panna, znająca szycie i gospodarstwo, po utrzymaniu; szuka jakiegokolwiek zajęcia. za Mikolajewska 25 m. 5.

Potrzebna zdolna panna do kamizetek. Mikolajewska 71 m. 34

Prosięta dwumiesięczne rasowe. tanto sprzedam Przejazd 67-6

Pokój umeblowany do wynajęcia. Pańska 12 m. 7.

Pokój umeblowany przy rodzinnym z wszelkimi wygodami do wynajęcia. Juliusza 19 m 9 zacząć od 9-12 w poł.

Rolwaga jednokonna do sprzedania. Wiadomość: Mikolajewska 52

Stróż potrzebny zaraz. Targowa 55.

Franciszkowi Neuman skradziono paszport niemiecki, wydany z gm. Brus. Józefa Krakowiak zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi.

Józef Nowicki, zgubił paszport niemiecki, wydany przez Przejazd Policji w Łodzi.

Oskar Berger zgubił paszport niemiecki, wydany przez Przejazd Policji w Łodzi.

Resztki manufakturalne.

Sprzedaz 40% taniej n. c. z.

Resztki. Towar z wełny z jedw. i flanelki na bluzki od 1 rb. 50 kop. do 3 rub. Szewiel, Boston, Melanfe, Alpaga i t. d. Na damskie i męskie kostjamy i na palta od 8-20 rb. Materiały balowe, zaobno i na fartuchy, czuści i baw. towary.

Cegielniana 43

Ważna: Stalac 6na
p ośwózu 4 dom od Piotrkowskiej. Od 3 do 4 i pół zamknięte.

Resztki Cegieln. 43

Pomocniczy język ESPERANTO

znac powien każdy obok języka ojczystego Nauka kompletna (3 m.) Rb. 2 (dwa), i Zapisy przyjmowane są codziennie (prócz sobót niedziel od 8-10 wiecz. w kancelarii)

Łódzkiego Tow. Esperanckiego,
DŁUGA 90.